

kajti 15.365 nemških kmetov v Liezenskem okraju na gorenjem Štajerskem z dačno svoto 26.243 fl. voli 1 poslanca, a 55.437 slovenskih kmetov v Ptnjskem okraju z 104.639 fl. davka mora zadovoljiti se tudi 1 poslancem. To je nemško-liberalna jednakopravnost! Bog se nam je daj brž rešiti!

Razstava cerkvene obleke v Mariboru.

Družba vednega češčenja presv. rešnj. Telesa in za podporo ubožnih cerkev v Lavantinski škofiji obhaja prihodnjo nedeljo, 25. junija t. l. svojo obletnico in bo odprla v mestnem farovžu ob 5. uri popoldan razstavo cerkvene obleke, ki jo je izdelal in pripravil ženski odbor te družbe.

Ob začetku razstave se bo položil račun za prvo družbino leto in objavilo stanje družbe. — Koncem prvega leta je vpisano v družbino matico 4433 družbenikov in milih darov se je nabralo po vseh dekanijah 1062 fl. 42 kr. V teku prvega leta se je največ izdelovala platnena cerkvena obleka, pripravljeno je pa tudi precejšnje število drugih cerkvenih reči.

Razstava bo odprta 4 dni, do praznika sv. ap. Petra in Pavla, ter se zamore vsaki den od 8 do 10 ure pred in od 2 do 5 ure popoldne ogledati in sicer ne samo od družbenikov, ampak tudi od drugih, ki še niso družbeni udje.

Po dokončani razstavi se bo razstavljen obleka in druge cerkvene stvari obožnim cerkvam v Lavantinski škofiji porazdelila. Vseled družbinih pravil zamorejo cerkvena prepostojništva družbinemu odboru pismeno svoje želje naznaniti, kakoršne izdelke pred vsem za svoje cerkve potrebujejo.

Kakor je že omenjeno, je za letos posebno platnena roba, n. p. korporali, humerali, albe, kelibni prtiči itd. pripravljena. Kolikor bo mogoče, se bo pri razdelivanju ozir jemal na doneske, ki so jih posamesne župnije družbi podarile. In ker se ne bo moglo koj prvo leto vsem željam vstreči, se bo v prihodnjem letu to v poštev vzelo.

Da bo pa zamogel družbin odbor za prihodnji čas pripravno cerkveno obleko oskrbeti, se cerkvena predstojništva uljudno poprosijo, naj skoro naznanijo, kakoršne reči za svoje cerkve potrebujejo in prejeti želé. Ženski odbor bo potem pred vsem si prizadeval, da se naročene stvari priskrbijo. In ker se družbin odbor v imenu preblagega namena bratovščine vsem veleč. gg. dušnim pastirjem za dosedajno požrtvovalno podporo srčno zahvaljuje, dostavlja še preponižno prošnjo, da blagovolijo tudi zanaprej to obče koristno družbo priporočati in z nabiranjem družbenikov in milih darov podpirati. Plačnik za vse trude in darove je Jezus Kristus sam, kateri v zakramentu presv. rešnjega Telesa med nami prebiva in kateremu v čast in počestvenje je družba ustanovljena; Njemu bodi čast in hvala vekomaj!

Gospodarske stvari.

Buča ali tikva kot živinska klaja.

Naši kmetovavci buče ali tikve kot živinsko klajo dobro poznajo in jih tudi marljivo posebno svinjam pokladajo. Vendar pa ne bode odvečno, ako se tukaj na tem mestu o izvrstnosti te klaje posebno za pitavno živino beseda spregovori. Pri nas, kakor tudi v Severni Ameriki, na Francoskem, Laškem, na Ogerskem, Rumunskem in še po drugod se buče ali tikve med kuruzo najbolj posajajo. Dobro jih je tudi po kompostnih kupih saditi, ker prvič bobotno in lepo rastejo in debele postanejo, drugič pa tudi kompost prehude suše varujejo.

Buča ali tikva je na več strani prav koristna rastlina. Ona podaja mleku dober okus in provročuje, da imajo krave mnogo mleka in da se na njem obilo smetane nareja. Buča je tudi za svinje dobra in zdrava klaja, katerim se posebej, no jeseni in po zimi pogosto poklada, da se o nji odebelé.

Dobro je buče na drobne kosce razrezati, s slamnatim rezanjem in z otrobi mešati in tako živini polagati. Da nekoliko semenja še med klajo ostane, je tudi dobro, ker seme deluje na pomnoženje mesa pri pitavni živini, kar se posebno o goveji živini in o svinjah reči more.

Toda težko je veliko buč ali tikve čez zimo hranjevati, ker se v to svrhu veliko prostora potrebuje. Zato buče nekteri režejo na drobljance in te s slamnatim rezanjem pomešane v kadi ali luknje v zemlji nasujejo in jih tako kisati pusté. Živina pre tako skisane bučne drobljance rada je in ji tudi ravno tako dobro de, kakor črste buče.

Vendar pa ni vsaka sorta buč jednako dobra in gledé redivnega pospeha jednako veljavna. Kemične razkrojitve in preiskave so to na tanko dokazale. Nekatere sorte so v tem oziru dosti boljše od drugih. Na Ogerskem dajejo tistim bučam, ki imajo bolj trdo skorjo prednost pred navadno svinjsko bučo, prej ko ne zaradi tega, ker je ta sorta trpežnejša od navadne svinjske buče. Preiskave so pokazale, da ima skorja več beljakovca v sebi, kakor ga pa ima meso.

Vendar pa živina skorjo težavno prebavi in ta okoliščina ceno nekoliko znižuje pred ono mehkejšo bučo. Če se pa buča s trdo skorjo kisa, pari ali kuha, kakor je ravno na Štajerskem sem ter tje hvalevredna navada, tako pomislek zastran težavnega prebavljanja do cela odpade.

Razne sorte buč se navadno v tri velike sorte delijo, iz med katerih je tako imenovana debela buča (*Cucurbita maxima*) kot živinska klaja najbolj na glasu. Pa tudi med temi sortami so se po preiskavah različnosti pokazale, kar se tiče redivne vrednosti.

Razne redivne vrednosti je pa treba še ozir

jemati na razmerno jako obilnega pridelka, če ga primerimo pridelku klajne repe ali živinske pese.

Poslednje se pridelka na hektari okoli 40.000 kilogramov, buče pa na enakem zemljišču v enakih razmerah 60.000 kilogramov in še čez. Vrh tega so pa še redivne razmere boljše od ovih živinske pese.

Razun dobre živinske klaje pa dajejo buče ali tikve še prav dobro in zdravo človeško hrano. Obilna oljnata vsebina v semenu je dosti znana. Iz tikvinega semena se namreč sladko in dobro olje preša, in v sto in sto hišah po deželi in po mestih s tim oljem belijo jedi in salato leto na leto.

Selar.

Kder se hoče selar nasaditi, ondi kaže pozno jeseni ali rano spomladi korenstvo potrositi s sajami ali s soljo.

Zelo škodljivo je selar preveč iz perja devati, gomolji ostanejo suhi in drobni. Kedar se gomolji od postranskih korenin snajajo, takrat sajenicam perje z motvozom povežejo in pozneje zopet odvežejo. Nekoliko perja se že sme tudi potrgati, le preveč ne.

Nekteri nasvetujejo perje še le v sredi septembra in sicer le jeden del potrgati, da more zrak in svetloba bolj med rastline in do gomoljev prodirati.

Gomolji se ohranijo pod prostim nebom 25 centimetrov globoko v prst zasuti, pri hujšem mrazu z listjem ali slamo odeti bolj črvi nego v zaduhlih kletih v pesku. Najboljše sorte in toraj vse priporočbe vredne so Erfurtski debeli in pa Erfurtski kratkolisti rani selar.

Lucernsko deteljišče kaže prav močno povlačiti.

Skušnje so pokazale, da je po kositvi dobro lucernsko deteljišče močno povlačiti.

S tem se namreč marsikteri plevel podere in pokonča in tako detelja sama okrepi, da se tudi po tistih mestih začne razraščati, po katerih je prej plevel se šopiril.

Roženina dobro gnojivo.

Vsi odpadki od rogov so dobro gnojivo, ker imajo v sebi mnogo gnjilca. Najbolje kaže, roženino v enakih delih s poparjeno koščeno moko pomešati in plastama z blatom iz močvirja v kupe zložiti, kateri se potem od časa do časa z gnojnico polijejo. Tako se cela zmes vgreje in tako kot izvrstno gnojivo s časom godna postane.

Dopisi.

Od sv. Lovrenca v Slov. goricah. (Prijazno svečanost) smo obhajali dne 25. maja t. l. na Senčaku, kder 4 fare mejijo: sv. Jurijska, Malonedeljska, Tomaževska in sv. Lovrenčka. Priredili so jo č. g. Jakob Meško, ter povabili vse sosednje duhovnike. Navzočih je bilo 12 duhovnikov in Lovrenčka dva učitelja, prihitelo je tudi mnogo

drugih ljudij pa tudi nekaj bližnjih posestnikov. Naj poprej smo postavili mizo, da kaže proti kateremu kraju ležijo imenitnejša mesta Evrope. Potem povzamejo č. g. J. Meško besedo in nam razodevajo pomen dnešnjega shoda. Pravijo, da vže 15 let tukaj pastirujejo, zmiraj v naj lepši slogi s svojimi sosedi. Nikdar se ni najmanjša nesloga pripetila in večkrat so se izrazile želje, da bi se enkrat sešli tam, kder vse 4 fare skupaj mejijo in danes so se želje izvršile. Potem so napili na slogo in prijateljstvo č. g. duhovnikov kakor tudi faranov v prihodnje. Potem smo se vseli na trato in se krepeli s kruhom, mesom in izvrstno kapljico, ki so jo nam vselej radodarni in gostoljubni gospodje duhovniki oskrbeli. Vršili so se razni pogovori in napitnice. Tudi g. Koser je napil in izrazil željo, da naj mili Bog še mnogo let ohrani fari Lovrenčki tako ljubeznjivega, vsestransko delajočega, blagodušnega očeta. Omenjal je tudi, da se mu dozdeva, kako si cerkva in šola zopet začenjata roke podajati, ter izrazil srčno željo, da bi se v kratkem zedinile in tako uplivnejše delovale na kerščansko izrejo naše mladine, nade prihodnosti; tudi je omenjal, kako se mu dozdeva, da čas liberalne dobe poteka, jo primerjajoč slabim plevilnim letinom obetajoč boljše dobe in boljših let. Vmes smo tudi več raznih pesmic zapeli, pa tudi želje so se izrekle, naj bi nam nebo ostalo milo. Ali čez 6 dni prihruje strašna toča daleč gori od Schwanberga in od Golovca na Nemškem. Nek bedak je potem obdolžil pošteni shod gori omenjeni, češ, da so tisti gospodje točo naredili. Na to je reči: nedolžna poštena zabava je Bogu ljuba pač pa so šibe božje krivi tisti rasposajenci, ki se božjega daru navlečejo, potem pa rogovilijo, se rotijo, preklinjajo, pretepajo in domov prišedši še tudi staršem ne prizanašajo, dalje tisti brezvestni krčmarji, ki na vuzemski pondeljek, na Križevno, Trojičko nedeljo po raznih takih velikih svetkih muzike in plese prirejajo, in nepremišljenej mlajini priložnost dajejo Gospodove dneve oskrnjevat. Bodi našim predstojnikom vroče priporočeno, da v prihodnje na take nepostavnosti bolje pazijo in jih ne dovolijo, ker tudi vse poštene ljudi žalijo, srenji pa ta po licenci pridobljeni krajcar jako malo dobička prinese; o pravem času, v pustu, mlajini poštene veselice s plesom nikdo ne brani.

Lovrenčan.

Z Donačke gore. (Nemčurske laži.) Ko sem predzadnjo številko „Slov. Gospodarja“ prebiral, prišel sem do onih vrstic: Donačka občina je tudi Miheličevo peticijo podpisala. To prebravši sem kar ostrmel, kajti kot obč. odbornik bi moral tudi jaz o tem kaj vedeti. Vprašal sem tudi vse sodborniki, pa nihče ni vedel o tem kaj povedati, le nek gospod mi je pripovedal, da je „Celjanko“ po naključbi v roke dobil, v katerej je nek izmišljeni dopisun z Donačke gore po svetu laži trosil, da je tudi Donačka občina v tabor rogač-